N°. 90. 1835.

BREDASCHE COURANT.

Staat- en Letterkundig- en Wetenschappelijk Nieuws-Blad.

Donderdag 16 April.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BREDA. — In de zitting der Belgische afgevaardigden van gisteren werd door den heer *Gendebien* weder een beklag voorgelezen van zekeren Italiaanschen vlugteling, [illegible] genaamd, die [illegible] in de revolutionnaire pogingen in Italie en later in die van Zwitserland had ingelaten en deswegens zijn vaderland en vervolgens Frankrijk had moeten ruimen en, na in Portugal zijne hulp te hebben aangeboden, bij de terugkomst in Belgie, tot twee malen toe door gendarmen naar de grenzen was vervoerd, doch bij gemis van een voldoend paspoort dezelve niet had kunnen overschrijden, en thans de tusschenkomst der kamer verzocht, om voorloopig in Belgie te verblijven, daar zijne bemoeijingen ten deze bij de ministers vruchteloos tot heden geweest waren. De ministers *Ernst* en *Detheux* verklaarden beide van de zaak onkundig te zijn, doch beloofden dienaangaande inlichtingen in te winnen. Daar de zittingen der kamer tot den 28sten geschorst werden, vermeende de heer *Gendebien*, dat de bewindslieden die zaak wel uit het oog zouden verliezen, weshalve hij te kennen gaf hun door middel der dagbladen er aan te zullen herinneren. — In deze zitting werd nog een gevraagd crediet ten behoeve van den oorlogsminister toegestaan.

— De graaf *Esterhazy*, van wege het oostenrijksche hof naar Belgie gezonden, om de troonsbeklimming van keizer *Ferdinand* aan koning *Leopold* aan te kondigen, is te Brussel aangekomen en heeft bij dezen laatstgemelde een gehoor gehad. — De graaf *de Merode*, aan wien de zending opgedragen is om keizer *Ferdinand* geluk te wenschen, zal binnen weinig dagen naar Weenen vertrekken.

— Ter Antwerpsche beurs van heden (14 *April*) waren genoteerd: Belg. 101¾; Nap. 91¼; Spanje *Guebhard* 47½, ¾; Perpet. 48⅝, ¾; 3 pCt 31½; Cortes 48⅝, 48; id. coup. 32, 32½; Uitgest. 22½; Braz. 86½.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 12den April.

In de zitting der kamer van afgevaardigden van gisteren werd rapport uitgebragt over het ontwerp van wet tot organisatie van den staatsraad, dat de commissie als onvolledig wilde verwerpen. Voorts is de discussie over de Amerikaansche schadevergoeding hervat, en hebben onderscheidene leden, die de handelsteden vertegenwoordigen, zich ten gunste van de ministeriële voordragt verklaard.

— Men wil dat het ontwerp van een buitengewoon krediet voor de geheime uitgaven der policie bij de commissie van onderzoek veel tegenstand heeft ontmoet, ofschoon eindelijk de meerderheid, na een en andermaal met de ministers te hebben geraadpleegd, voor de aanneming van het voorstel heeft gestemd.

— Het protest der advokaten van Nantes tegen de koninklijke ordonnantie van 30 Maart, waarbij men zich ernstig over verkorting der regten die aan de orde toekomen beklaagt, zal mede door het publiek ministerie vervolgd worden. De raad van discipline in de hoofdstad is gisteren vergaderd geweest, en men heeft eenstemmig besloten, vooreerst de bevoegdheid van het koninklijk geregtshof te wederspreken, daarna het uitgebragt advies te verdedigen.

— Volgens de *Gazette de France* zoude don *Carlos* geweigerd hebben den Engelschen afgevaardigde, lord *Elliot*, te ontvangen en had tevens de generaal *Mina* verklaard, dat hij dezen onderhandelingen, zonder uitdrukkelijken last der koningin-regentes, geen vrijgeleide zoude toestaan.

Voorts meldt men van de grenzen, dat de gevechten die in de laatste dagen der vorige maand werden geleverd, weinig belangrijk waren, dat immers geen der partijen eenig beslissend voordeel heeft behaald. Daarentegen geeft men van de zijde van het gouvernement hoog op van de desertie, die bij de insurgenten zoude heerschen.

De jongste berigten, die het *Journal de Paris* mededeelt, luiden als volgt:

„*Cordova* heeft bevel gekregen om zich in Navarre te begeven en de bezetting van Maestu aan zich te trekken.

„ *Iriarte* is den 30sten Maart te Bilbao aangekomen, om het opperbevel in Biscaye te voeren. Den 2den sloeg hij *Sarasa Torres* te Orosco en dreef hem tot Durango terug.

„ Op denzelfden dag heeft, te Santander, wij [illegible] hebben plaats gehad, ten gevolge van eenen disciplinaire maatregel van den [illegible], [illegible] geschikten. De generaal *Aldama* schrijft [illegible] dergelijke gevallen [illegible] zal maken.”

— De Madridsche dagbladen tot den 5den dezer, vermelden niets belangrijks, dan dat het besluit van den minister van oorlog, waarbij aan het leger het zingen van patriotische liederen wordt verboden, te Malaga tot groote wanorden heeft aanleiding gegeven. De gouverneur heeft namelijk dit besluit ook op de stedelijke militie willen toepassen, waarop deze in beweging geraakt, de wapenen heeft opgevat en de geringe bezetting met den gouverneur verdreven. De aanzienlijkste ingezetenen vereenigden zich tot een provisioneel bestuur, en zonden een adres aan de koningin-regentes, om van deze onverwachte gebeurtenis de [illegible] bloot te leggen. Sommigen wilde de constitutie van het jaar 1812 afkondigen, doch de meerderheid verzette zich daartegen. Eindelijk zijn er troepen van Grenada aangerukt om de orde te herstellen, doch schijnt zulks de verbittering veeleer ten top te hebben gevoerd.

(Heden, uithoofde van den Zondag, geene fonds-notering.)

NEDERLANDEN.

BREDA, den 15den April.

Z. K. H. Prins *Willem Frederik Hendrik* is gisteren morgen uit 's Hage naar Amsterdam vertrokken en zal zich van daar naar den Helder begeven.

— Gelijk wij hebben aangekondigd is Zr. Ms. korvet *Castor*, dingsdag achtermiddag van de rijkswerf te Amsterdam met den besten uitslag van stapel geloopen.

— Volgens berigt van den Helder is Zr. Ms. [illegible], kapitein ter zee *van Son*, den 14den dezer uit Vlissingen in Texel aangekomen.

— Naar men uit 's Bosch verneemt zal de zaak tusschen het klassikaal bestuur van Heusden en de houders der gemeente- en diaconie-goederen te Doeveren en Genderen, eerlang voor de regtbank dier stad dienen, en zal voor de laatstgemelden de heer *J. Luyben* als advokaat optreden.

— Men schrijft uit Harderwijk, van den 15den dezer, dat aldaar dien dag vertrokken is een transport van omstreeks 100 man zoo officieren als onder-officieren en soldaten van het aldaar liggende depot der landmagt no. 33, naar Vlissingen, onder het bevel van den kapitein *Baekmeister*, om aldaar naar de Oost-Indien te worden ingescheept. De tweede luitenant *Forsten* en [illegible], benevens de officier van gezondheid *Schmeisser*, vergezellen het transport, hetwelk door den eersten luitenant der artillerie [illegible] zal gekommandeerd worden. Dit is het tweede transport, dat in den loop van dit jaar naar Oost-Indie vertrekt, zijnde het eerste, nagenoeg van dezelfde sterkte, in de helft van februarij vertrokken. Beide transporten zijn door den kolonel en verdere officieren van het korps, aan het hoofd der troepen, mitsgaders met muzijk en verdere militaire eerbewijzingen, onder eenen talrijken toevloed van aanschouwers uitgeleid. — Van tijd tot tijd ziet men troepen belgische deserteurs alhier aankomen. Allen worden op het korps van *Cleerens*, te Kampen, geëngageerd, om van daar hunne verdere bestemming naar de Oost-Indien te bekomen. Zij geven meerendeels de geringe soldij, welke zij in Belgische dienst genoten, als de voorname oorzaak hunner desertie op.

— Vrijdag ll. is te Vlissingen uit het 4de distrikt aangekomen, zekere *Olivier Pierre*, die zich den vorigen dag aan de voorposten te Sluis, als uit de in opstand zijnde provincien gekomen, heeft aangemeld, en heeft opgegeven deel uitgemaakt te hebben van de uit die provincien, onder *Charlier*, vertrokkene expeditie naar Portugal, alwaar hij tot officier zoude zijn bevorderd. Hij draagt de orde van ridder *della torre d'espada*, en de bronzen medaille voor de veldtogten op Java.

Den volgenden dag is aldaar weder een Belgisch deserteur, afkomstig uit het Luxemburgsche, aangekomen.

— Naar men verneemt zijn eenige Nederlandsche toonkunstenaren en kunstliefhebbers voornemens, eerstdaags in den stadsschouwburg te Amsterdam een groot vocaal- en instrumentaal concert te geven, ten voordeele van de *weduwen en weezen der vier-en-twintig visschers* te Vlaardingen.

— De jongste Engelsche dagbladen houden berigten uit New-York tot den 17den Maart. Het fregat der Vereenigde Staten *Constitu-*

tion was den 15den naar Frankrijk onder zeil gegaan, met den last om wanneer de kamer van afgevaardigden de schadevergoeding mogt weigeren, den heer *Livingston* aan boord te nemen. Van den uitslag der stemming van gemelde kamer meende men dat de [illegible] omtrent de oorlogsverklaring tegen Frankrijk [illegible] afhangen; [illegible] zag men dus met gespannen verwachting denzelven te gemoet.

De jl. winter was de strengste geweest die men in Noord-Amerika bij menschen-geheugen had beleefd. De stad Charleston was [illegible] tegenstaande hare zuidelijke ligging tot op den 5den Maart met sneeuw overdekt gebleven. In Florida was men voor het behoud der [illegible] en vijgenboomen beducht.

Te New-York waren zeer ernstige ongeregeldheden uitgebroken. De protestantsche associatie had over de vraag beraadslaagd omtrent de bestaanbaarheid van het roomsch-katholijk geloof met de burgerlijke vrijheid. De roomschgezinden daarover verbitterd, vielen het gebouw aan waarin de protestanten vergaderd waren, verdreven de personen die zich er in bevonden, en haalden het [illegible] ten onderste boven, zonder in dit werk der ver[illegible] [illegible] gestoord te worden.

— Berigten uit Caraccas, in Columbia, tot den 3den Maart loopende, melden de benoeming van den generaal *Vargas* tot president van de republiek van Venezuela; hij had als zoodanig den eed op den 9den Februarij in het congres afgelegd. De rust was er heerschende.

— Volgens bijzondere brieven uit Matona, op Sumatra, van den 24sten October, hadden onze troepen thans sterke garnizoenen in de forten de Kock, Basso, Tanjongallan, van der Cappellen, in Bockipaauw, tot Boca. In eerstgemeld fort lag een kompleet half bataillon, benevens artillerie, te Matona was men nog veel sterker. In de Madalingsche landen bevond zich eene kolonne onder bevel van den kapitein *van Beethoven*, met welke men echter van Matona nog niet door de binnenlanden in gemeenschap was; gemelde kapitein moest over Natal naar Padang en zoo naar Matona trekken. De troepen op laatstgemelde plaats waren in verwachting, eerstdaags naar Bonjol in de Batta's landen te zullen voortrukken; alwaar een deel der bevolking zich aan onze regering onderwierp. De hitte was te Matona vrij gematigd, rijzende de thermometer daags van 68 tot 74 graden; zieken had men weinig, van de 119 Europeanen eener kompagnie slechts vier man.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 12den April.

Te Berlijn is den 8sten dezer, in den ouderdom van 68 jaren, overleden de staatsminister, vrijheer *K. W. von Humboldt*, broeder van den beroemden reiziger. Hij was een man, die in verschillende staatkundige betrekkingen en in moeijelijke tijden zijn vaderland met nut gediend heeft.

— Gedurende het verblijf van Keizer *Alexander*, in Engeland (1814) merkte Z. M. op, hoe de landbouw aldaar werd begunstigd en hoe de omstreken van Londen overal beplant en bebouwd werden. Om ook Petersburg, welker omstreken uit moerassen en wildernissen bestonden, dezelfde voordeelen te doen genieten, deed Z. M. een in dat vak kundig man, den kwaker *Daniel Wheeler*, uit Londen naar Petersburg komen, welke in 1818 met zijne familie in Rusland aankwam, en dadelijk met de uitdrooging of droogmaking van 325 dessatinen land begon. In 1819 werden weder 150 dessatinen moeras in bouwland veranderd; in 1821 werd een moeras bij de Moskousche chaussée, groot 227 dessatinen, in 1822 en 1823 omtrent 200 dessatinen bij Zarskojeselo, en in 1825 eene vlakte van 1000 dessatinen moeras, tusschen den ouden Warschauweschen weg en de Newa, uitgedroogd en bebouwbaar gemaakt. Door deze onderneming zijn alzoo bijna 2000 dessatinen land, die niet alleen onbebouwd, maar wegens de moerassen hoogst schadelijk voor de gezondheid waren, in wei- en akkerland veranderd, welker opbrengst in den laatsten tijd jaarlijks bedroeg 40 tot 50,000 pud hooi (een pud is 40 pond), meer dan 6000 Tschetwert haver, gerst en rogge, 40,000 pud stroo en 300 pud kruiden, als klaver, liesch gras (*Phleum pratense*), enz.

— Men schrijft uit Koblents, dd. 7 dezer, als volgt:

„ Gisteren oogtend scheidde boven Laubach zich eene massa rotssteen van eenen berg af, en vernielde onder het nederstorten eenen wijnberg, waarna ook een gedeelte van den straatweg langs den Rijn werd verwoest en overdekt. De alzoo nedergestorte massa steen en aarde wordt berekend eene uitgestrektheid van 100 roeden te hebben gehad.”

— Men meldt uit Florence dat aldaar op den 19den Maart eene liefhebberijkomedie is ingestort, ten gevolge waarvan 9 personen het leven hebben verloren en 54 min of meer zijn gekwetst geworden.

— Berigten uit Weenen van den 6den april melden de aankomst aldaar van den Badenschen luitenant-generaal *von Stockhorn*, belast om de gelukwenschen van den Groot-Hertog aan den Keizer over te brengen. De fransche zaakgelastigde *de St. Aulaire* had met hetzelfde oogmerk den vorigen dag eene plegtige audientie gehad, en zou binnen weinige dagen Weenen verlaten, om het te Parijs voor de kamer der pairs aanhangige proces bij te wonen. Op den 6den werd het lijk van wijlen den Aartshertog *Anton* in de Kapuciner-kerk bijgezet.

— Te Weenen waren den 6den April genoteerd: 5 pCt. Metall. 102, 4 pCt. 96⅞, Bankactiën 1329.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

DINGSDAG, den 14den April

NEDERLAND. pCt.	Laagste koers.	Hoogste koers.	Koers kont.
Werk. Schuld 2½	55 1/16	55⅜	55[illegible]
[illegible] dito 5	101 1/16	101⅞	
Uitgestelde dito			
Kans-Bil. dito	[illegible]	25¾	
Amortis. Syndic. [illegible]	[illegible]		
Dito dito	79⅞	80	
Schatkistbill. [illegible]			
Oorlogslast [illegible]			
Leening 1831 [illegible]			
Hand. Maatsch. [illegible]	106⅜	106 7/16	
FRANKRIJK.			
Ins. Grootb. [illegible]			
ENGELAND.			
Dito p. 12 Aug. 3			
SPANJE.			
Certific. Amst. 5	48¼	48¾	48[illegible]
Dito ƒ1000 . . 3	31¼	31⅝	31[illegible]
Uitg. 3 pc. Sch. 5	21⅝	22	[illegible]
Cert. B. Lond. 5	48	48[illegible]	
NAPELS.			
Certific. L & B. 5			
Dito *Falc.* & C. 5	92¼	92½	92⅜
Leen. Lond. R. 5			
RUSLAND.			
Obl. *Hope* 1798/1816 5	103⅞	104	
Dito 1828 . . 5	104⅛		

[illegible] pCt.	Laagste koers.	Hoogste koers.	Koers kont.
Cert. dito 18[illegible] 5	98¼	98⅞	
Obl. te Lond. 5	101		
Cert. te Hamb. 5			
[illegible] 6	70	70[illegible]	
Certific. dito 6			
POLEN.			
Aand. L. ƒ300	94¼		
PRUISSEN.			
Dito dito R. 50.	115⅜	115⅝	
Neg. L. 1830. 4			
OOSTENRIJK.			
Aand. L. ƒ100.			
Dito dito 250. 4			
Metalliek . . . 5	99⅜	99½	99 7/16
Dito L. gen. . . 5	99¼		
Dito . . . 2½	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Obl. Goll. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]			
N. Ween. Aand.	724		
DENEMARKEN.			
Leen. te Lond. 3			
BRAZILIEN.			
Dito *Rotsch.* 5	87		
GRIEKSCHE			
Dito te Lond. 5			

*** Heden beviel voorspoedig van een *ZOON*, Vrouwe A. E. BEKKERS VAN MOERGESTEL, geb. van [illegible].

OUDENBOSCH, den 14 April 1835.

Strekkende deze tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

*** De Ondergeteekenden Commissionairs in EFFECTEN etc., te *'s Bosch*, naast het Postkantoor, annonceren, dat met den 16 dezer hun Kantoor zal worden verplaatst achter het Stadhuis in het huis vroeger bewoond door den Wel-Edelen Heere Notaris H. A. BIJVOET, en blijven zich bij voortduring aanbevelen met den In- en Verkoop van alle EFFECTEN, het bezorgen van nieuwe stellen COUPONS en wat al verder dit vak medebrengt.

's BOSCH, den 10den April 1835.

E. HARTOG Jr. & J. KANN.

Bij den Boekhandelaar M. H. SCHONEKAT, te *Amsterdam*, is van de Pers gekomen en alom verkrijgbaar gesteld: *BERIGT van INTEEKENING* op eene [illegible]

DE KLEINE PLIGTEN,

eene onverpraankelijke zedelijke voorstelling,

IN BRIEVEN UIT HET BEGIN DER 19de EEUW.

Uit te geven met toestemming en onder het opzigt van de Schrijfster, in 4 Deelen, Postformaat, met een nieuw geïnventeerd Vignet. De Prijs bij *Inteekening* voor het geheele Werk is ƒ [illegible] tot 15 Mei 1835; na dien tijd zal de prijs met de helft verhoogd worden.

De Uitgever meent zijne Landgenooten eene dienst te bewijzen, door eene nieuwe en veel goedkoopere Uitgave te bezorgen van een Werk, dat om deszelfs ernstigen, meer of min historischen en soms vervrolijkenden inhoud, door velen met belangstelling gelezen is, in hetwelk een echt Christelijke zin, ware vaderlandsliefde en huisselijke gedachten doorstralen, de nuttigheid der dagelijksche pligtbetrachting, zelfs in zaken, die wel eens als kleinigheden beschouwd worden, aanschouwelijk gemaakt en aangeprezen wordt, en waardoor dit Werk zoo uitmuntend tot een Geschenk en Handboek voor het opkomend Geslacht geschikt is.

BIJ BROESE & COMP., TE BREDA,

zijn voorhanden de volgende keurig uitgevoerde *Kaarten* en prachtige *Plaatwerken*.

I. Uebersichts-Karte aller in Deutschland und den angrenzenden Ländern seit dem Jahre 113 v. Chr. bis 1832 Vorgefallenen Schlachten, Belagerungen und [illegible], gestochen und herausgegeben von [illegible] *Rothenburg*, Art. Premier Lieutenant A. D. In 4 Blättern. . . . ƒ 6,—

II. [illegible] allgemeiner Städte-Atlas. Erste Abtheilung: Europa, Ier Band. Ie Lieferung. (N°. 1 Wien. N°. 2 Dresden. N°. 3 Berlin) jetziger Subscriptions-Preis. . . . . . ƒ 2,—

III. Bilder-Gallerie zu Zimmerverzierungen. Eine sehr wohlfeile Sammlung von Portraits und Landschaften in Kupfer und Stahl gestochen von den grösten Meistern Deutschlands und Englands. Jede Lieferung alle Zwei Monate . . . ƒ 2,—

IV. Portefeuille für Zeichner und Zeichenschüler. Eine Sammlung der Schönsten nach den Werken der grösten Meister in Kupfer und Stahl gestochenen [illegible] Nachzeichnungen. Neue Folge. [illegible] Jede Lieferung [illegible] Abbildungen 90 Ct.

Te BREDA, bij BROESE & COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.